

Suverenost hrane u Evropi ODMAH!

Nyeleni 2011: Evropski forum za suverenost hrane

Krems, 21. Avgusta

Stanovnici Evrope doživljavaju mere strukturnog prilagođavanja koje su do sada bile nametane stanovnicima drugih regiona, posebno stanovnicima globalnog Juga; sa jednim ciljem očuvanja kapitalizma i onih koji imaju koristi od njega (privatne banke, investicione grupe i transnacionalne korporacije). Po svemu sudeći, ove anti-socijalne mere postaće u bliskoj budućnosti ozbiljnije i ekstenzivnije. Početne opšte mobilizacije za odbacivanje ekonomskih i vladajućih sistema koji su nas dovede doveli, počele su, i mi pružamo – kreativno i energično – odgovor evropskih socijalnih pokreta radi suprotstavljanja modelu globalne poljoprivrede koji je pravilan odraz kapitalističkog sistema koji ga je stvorio.

Prehrambeni sistemi su svedeni na model industrijalizovane poljoprivrede koju kontrolišu nekolicina transnacionalnih korporacija, uz malu grupu krupnih preprodavaca. Taj je model dizajniran radi generisanja profita, i stoga ne uspeva da ispuni svoje obaveze. Umesto da bude posvećen proizvodnji hrane koja je zdrava, pristupačna i korisna, on se sve više usmerava na proizvodnju sirovog materijala kao što su agrogoriva, stočna hrana ili roba proizvedena na plantažama. S jedne strane, naneo je ogroman gubitak poljoprivrednim gazdinstvima i ljudima koji su od njih živeli, dok, s druge strane, promovise dijetu koja je štetna i koja sadrži nedovoljno voća, povrća i žitarica.

Ovaj industrijski model proizvodnje zavisi od ograničenih fosilnih goriva i hemijskih inputa; ne priznaje ograničenost prirodnih bogatstava kao što su zemlja ili voda; odgovoran je za drastičan gubitak raznovrsnosti i plodnosti zemljišta; doprinosi klimatskim promenama; prisiljava hiljade ljudi da se bave poslovima u kojima im se ne priznaju osnovna prava; i dovodi do pogoršanja radnih uslova za poljoprivrednike i radnike, posebno migrante. Odaljava nas od održivog i poštenog odnosa prema prirodi. Eksploatacija i tretiranje zemlje na ovaj način je fundamentalni uzrok ruralnog siromaštva i gladi za više od milijardu ljudi na svetu (kao sada na Rogu Afrike). Osim toga, izaziva prisilnu migraciju, dok stvara višak industrijske hrane, koji završava kao otpad u marketima uništavajući lokalnu proizvodnju.

Ova situacija je rezultat prehrambene, finansijske, trgovinske i energetske politike, koju naše vlade, Evropska Unija (posebno kroz njenu Zajedničku poljoprivrednu politiku), multilateralne i finansijske institucije kao i transnacionalne korporacije nameću. Primeri uključuju politiku deregulacije i liberalizacije poljoprivrednih tržišta i špekulacije s hranom.

Promena smera ovog disfunkcionalnog prehrambenog sistema će biti moguće samo kroz potpuno preorijentisanje hrane i poljoprivredne politike i praksi. Od velike je važnosti da se prehrambeni sistem redizajnira na principima suverenosti hrane, posebno u Evropi, i da se to uradi odmah.

Zbog toga se više od 400 ljudi iz 34 evropske zemlje, od Atlantika do Urala i Kavkaza, od Arktika do Mediterana, uz internacionalne predstavnike iz različitih socijalnih pokreta i organizacija, susrelo 16-21. avgusta u Kremasu, u Austriji, kako bi napravili korak dalje u razvoju evropskog pokreta za suverenost hrane. Mi gradimo na temelju Deklaracije *Nyeleni 2007: foruma za suverenost hrane*, koji je reafirmisao međunarodni okvir za suverenost hrane – pravo ljudi da demokratski definišu sopstveni prehrambeni i poljoprivredni sistem bez nanošenja štete drugim ljudima ili okruženju.

Brojna iskustva i prakse već postoje ovde i sada, na lokalnom, regionalnom i evropskom nivou, koji su zasnovani na suverenosti hrane i koji demonstriraju kako ona može da bude realizovana.

Mi smo ljudi koji dele vrednosti zasnovane na ljudskim pravima. Mi želimo slobodno kretanje ljudi, a ne slobodnu cirkulaciju kapitala i robe koji doprinose destrukciji životne sredine i time mnoge ljude prisiljavaju na migraciju. Naš cilj je kooperacija i solidarnost nasuprot nadmetanju. Mi se posvećujemo ponovnom uspostavljanju demokratije: svi ljudi bi trebalo da budu uključeni u sva pitanja od javnog interesa i u stvaranje javne politike, zajedno odlučujući kako organizujemo naš prehrambeni sistem. Ovo zahteva stvaranje demokratskog sistema i procesa, oslobođenih nasilja, korporativnog uticaja, i zasnovanog na jednakim pravima, rodnoj ravnopravnosti, koji će takođe voditi i ka ukidanju patrijarhata.

Mnogi od nas su mladi ljudi koji predstavljaju budućnost našeg društva i naših borbi. Osiguraćemo da naša energija i kreativnost ojačaju naš pokret. Da bi to uradili moramo da budemo uključeni u snabdevanje hranom i da budemo integrisani u sve strukture i odluke.

Ubeđeni smo da je suverenost hrane ne samo korak napred prema promeni našeg prehrambenog i poljoprivrednog sistema, već takođe i prvi korak prema širim promenama u našem društvu. Zbog toga, posvećujemo se borbi za:

Promenu načina na koji se hrana proizvodi i konzumira

Težimo elastičnom prehrambenom proizvodnom sistemu koji omogućava zdravu i bezbednu hranu za sve ljude u Evropi, dok istovremeno čuvamo biodiverzitet, prirodne resurse i životinje. Ovo zahteva ekološke modele proizvodnje i pecanja kao i mnoštvo malih proizvođača, baštovana i ribara koji proizvode lokalnu hranu kao osnovu prehrambenog sistema. U ovim sistemima borimo se protiv upotrebe GMO i negujemo i obnavljamo široku raznovrsnost ne-GMO semena i stočnih vrsta. Promovišemo održive i raznovrsne prehrambene kulture, posebno konzumaciju visoko kvalitetne lokalne i sezonske hrane, uz što manju preradu hrane. Ovo podrazumeva manju konzumaciju mesa i životinjskih proizvoda, koji bi trebalo samo lokalno da se proizvode koristeći lokalnu ne-GM stočnu hranu. Angažujemo se u obnavljanju i promovisanju prerade hrane kroz obrazovanje i deljenje veština.

Promenu načina na koji se distribuira hrana

Težimo decentralizaciji lanca ishrane, promovišući raznovrsna tržišta zasnovana na solidarnosti i fer ceni, i kratkim lancima snabdevanja i intenziviranim odnosima između proizvođača i potrošača u lokalnim prehrambenim mrežama kako bi se suprotstavili ekspanziji i moći supermarketa. Želimo da omogućimo ljudima da razviju svoje sopstvene sisteme distribucije hrane i omoguće farmerima da proizvode i prerađuju hranu za svoje zajednice. Ovo zahteva podržavajuća pravila za bezbednost hrane i lokalnu prehrambenu infrastrukturu za male poljoprivrednike. Takođe radimo na tome da hrana koju proizvodimo dođe do svih ljudi u društvu, uključujući i ljude sa malim ili nikakvim prihodima.

Vrednovanje i poboljšanje radnih i društvenih uslova u prehrambenim i poljoprivrednim sistemima

Borimo se protiv eksploatacije i degradacije radnih i socijalnih uslova; i za prava svih žena i muškaraca koji proizvode hranu, kao i za prava sezonskih i migrantskih radnika, radnika u prerađivačkim, distributivnim i maloprodajnim sektorima. Težimo javnoj politici koja poštuje socijalna prava, postavlja visoke standard i javno finansiranje uslovljava njihovom implementacijom. Društvo mora da više vrednuje prehrambene proizvođače i radnike u našem društvu. Za nas to podrazumeva i pristojne životne prihode. Težimo stvaranju širokih saveza među svim ljudima koji rade u prehrambenom sistemu.

Povraćaj prava na zajednička bogatstva

Protivimo se i borimo protiv komodifikacije, finansijalizacije i patentiranja našeg bogatstva, kao što su: zemlja, tradicionalna i reproduktivna semena, stočne i riblje vrste, drveća i šume, voda, atmosfera, i znanje. Pristup njima ne bi trebalo da bude determinisan tržištima i novcem. U upotrebi zajedničkih resursa, mora da osiguramo realizaciju ljudskih prava i rodnu ravnopravnost, kako bi društvo u celini imalo koristi. Takođe zahtevamo odgovornost da zajednička bogatstva koristimo održivo, dok istovremeno poštujemo prava majke zemlje. Našim bogatstvima bi trebalo da se rukovodi putem kolektivne, demokratske i društvene kontrole.

Promena javne politike koja upravlja našom hranom i poljoprivrednim sistemima

Naša borba podrazumeva promenu javne politike i vladajućih struktura koji upravljaju našim prehrambenim sistemima – od lokalnog do nacionalnog, evropskog i globalnog nivoa – i da delegitimiše korporativnu moć. Javne mere moraju biti koherentne, komplementarne i da promovišu i štite prehrambene sisteme i prehrambene kulture. One moraju: biti zasnovane na pravu na hranu; da iskorene glad i siromaštvo; osiguraju ispunjenje osnovnih ljudskih potreba; i doprinesu klimatskoj pravdi – u Evropi i globalno. Potreban nam je pravni okvir koji: garantuje stabilne i fer cene za proizvođače hrane; promovise poljoprivredu koja ne uništava prirodnu sredinu; spoljašnje troškove uračunava u cenu hrane; i implementira zemljišnu reformu. Ove mere bi rezultirale u pojavi većeg broja poljoprivrednika u Evropi. Javne mere moraju biti dizajnirane uz pomoć društveno odgovornog istraživanja da bi se postigli gore navedeni ciljevi. One mora da osiguraju da špekulacije hranom budu zabranjene i da se nikakva šteta ne nanese postojećim lokalnim ili regionalnim prehrambenim sistemima i prehrambenim kulturama – dampingom ili otimanjem zemlje u Evropi, posebno u Istočnoj Evropi, ili globalnom Jugu.

Težimo novoj poljoprivredi, hrani, semenu, energiji i tržišnoj politici za Suverenost hrane u Evropi koji bi bili internacionalno zasnovani. Ovo posebno mora da uključi: drugačiju Zajedničku poljoprivrednu i prehrambenu politiku; ukidanje EU Direktive o biogorivima; i globalno upravljanje internacionalnom poljoprivredom unutar FAO-a a ne unutar STO.

Pozivamo ljude i socijalne pokrete u Evropi da se, zajedno sa nama, angažuju u svim našim borbama za preuzimanje kontrole nad našim prehrambenim sistemima i izgrade pokret za suverenost hrane u Evropi odmah!

Prevod: Pokret za slobodu

www.pokret.net

info@pokret.net